

VUOSIKERTOMUS 2023

SISÄLTÖ

Toiminta-ajatus, tarkoitus ja arvot	3
Toimintamuodot	4
Jaatisen Maja muutti uusiin tiloihin	5
Toimintaa ja tapahtumia meillä ja muualla	8
Majan avoin toiminta ja toimintavälinevuokraamot	8
Säännölliset tapahtumat ja ryhmät	9
Harrastusryhmät	10
Tapahtumia	11
Täyttä elämää -hanke	14
Tiedon jakamista ja avointa keskustelua	15
Vaikuttamistoimintaa	16
Yhdistys	18
Yhteystiedot	19

TOIMINTA-AJATUS, TARKOITUS JA ARVOT

Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry on vammaisten lasten vanhempien perustama yhdistys, joka kutsuu toimintaansa mukaan vammaisia lapsia ja nuoria, kaikkia heidän läheisiään, lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä ammattihenkilöitä sekä kaikkia, jotka haluavat edistää vammaisten lasten ja nuorten asiaa. Jaatinen toimii valtakunnallisesti, ilman diagnoosi- ja kuntarajoja.

TAVOITTEET

Päämääränä on edistää vammaisen lapsen ja nuoren koko perheen ihmisoikeuksien toteutumista, hyvinvointia, osallisuutta ja arjen sujumista.

Tavoitteenamme on edistää vammaisten lasten, nuorten ja koko perheen toimintamahdollisuuksia ja löytää hyviä ratkaisuja vammaisen lapsen asioissa edistämällä muun muassa tiedonvälitystä, avointa keskustelua, ideoiden ja ilon jakamista ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja ymmärrystä toistensa näkökannoista.

Vammaisten lasten ja nuorten ja heidän perheidensä ääni tulee saada kuuluviin heidän omilla asioissaan.

MISSIO

Vammaiselle lapselle ja hänen perheelleen hyvinvointia, oikeuksia ja osallisuutta. Tietoa ja tukea. Iloa ja vertaisuutta. Ilman diagnoosi- ja kuntarajoja.

VISIO

Täyttä elämää!
#täyttäelämää #jaatinenry

ARVOT

Jaatisen toimintaa ohjaavat **voimavarälähtöisyys, ihmisoikeusperustaisuus, luovuus ja ilo.** Jaatisen kotipesä ja sydän on Maja, joka on yhteinen voimaantumisen, tiedonjakamisen ja vaikuttamisen paikka.

TUKEA, TIETOA, IDEOITA JA YHDESSÄ KOKEMISEN ILOA

Jaatinen kannustaa vammaisperheitä ja kaikkia vammaisten lasten asioista kiinnostuneita tahoja avoimeen keskusteluun, tiedonvälitykseen ja yhteiseen toimintaan.

Jaatinen järjestää vertaistukitoimintaa ja tukee perheiden omaa toimintaa. Jaatinen tarjoaa toiminnalle kohtaamispaikkoja sosiaalisessa mediassa ja vammaisperheiden monitoimikeskuksessa Jaatisen Majalla, joka sijaitsee Helsingin Laaksossa.

Vaikutamme yhdessä vammaisten lasten, nuorten ja perheiden elämänlaadun parantamiseksi.

JAATISEN NIMI

Jaatinen sai nimensä Arto Paasilinnan romaanista Onnellinen mies. Romaanin päähenkilö, siltainsinööri Akseli Jaatinen osoitti sellaista rohkeutta, pitkäjänteisyyttä, voimaa ja luovuutta, jota myös vammaisten lasten vanhemmista ja läheisistä löytyy.

TOIMINTAMUODOT

MAJA - VAMMAISPERHEIDEN OMA TILA

Vammaisperheiden oma tila Jaatisen Maja Helsingin Laaksossa on kohtauspaikka ja yhteinen olohuone. Esteetön, saavutettava ja moniaistinen Maja luo mahdollisuuksia vammaisen lapsen osallistumiselle ja vammaisperheiden omalle toiminnalle. Majalla voi tavata ystäviä ja vertaisia.

Majalle kootaan tietoa vammaisen lapsen asioista. Majalla löytyy kirjallisuutta, sovellettuja pelejä, erityisleluja ja toimintavälineitä kokeiltavaksi ja vuokrattavaksi.

YHDESSÄ TEKEMINEN JA IDEOINTI

Jaatinen järjestää toimintaa lasten, nuorten ja perheiden tarpeiden ja ideoiden pohjalta yhdessä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa. Yhdessä tekeminen ja yhteinen keskustelu tuottaa iloa, vertaistukea ja tietoa. Yhdessä löydetään ideoita, ratkaisuja arjen haasteisiin ja uusia näkökulmia vammaisten lasten ja nuorten koko perheen elämään.

TIEDONVÄLITYS JA KESKUSTELU

Jaatistietopankkiin www.jaatistietopankki.fi kootaan vinkkejä ja linkkejä hyödyksi ja huviksi vammaisille lapsille, heidän perheilleen ja vammaisten parissa työskenteleville ammattilaisille.

Jaatinen ylläpitää useita sosiaalisen median foorumeita, joissa jaetaan vammaisiin lapsiin ja nuoriin liittyvää tietoa ja kannustetaan keskustelemaan.

YHDESSÄ VAIKUTTAMINEN

Jaatinen työskentelee vammaisperheiden elämänlaadun parantamiseksi ja edistää perheiden osallisuutta.

Jaatinen vaikuttaa myös verkostoissa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Avoin keskustelu nostaa esiin vammaisperheiden tärkeiksi kokemia aiheita ja tarjoaa mahdollisuuden osallistumiseen, vaikuttamiseen ja jakamiseen.

JAATISEN MAJA MUUTTI UUSIIN TILOIHIN

Vammaisperheiden monitoimikeskus Jaatisen Maja toimi Helsingin Malminkartanossa entisessä päiväkotirakennuksessa vuodesta 2002, mutta huhtikuussa 2023 vietettiin haikeina Majan läksiäisiä. Monien muistojen Maja jäi taakse, kun toiminta muutti kesäkuussa uusiin tiloihin. Muuton ja uusiin tiloihin asettumisen vuoksi Majan toiminta oli tauolla toukokuusta elokuun alkuun 2023.

Uusi tila sijaitsee Synapsia-talossa Helsingin Laaksossa osoitteessa Nordenskiöldinkatu 18 A, 00250 Helsinki. Majan tiloina rakennuksessa ovat pieni sali, iso sali, aulatila sekä kaksi esteetöntä WC:tä. Aiemmin tila toimi kokous- ja luentosalikäytössä. Jaatisen pieni sali toimii kerhotoiminta- ja aistihuonetilana. Isossa salissa on leikkitilaa, sohvoryhmä, pöytätilaa ruokailemiselle tai muulle työskentelylle sekä pieni syvennys, jota käytetään keittiönä. Toimintavälinevuokraamo sijaitsee myös Synapsia-talossa, pitkän käytävän toisessa päässä, samassa kerroksessa kuin Maja.

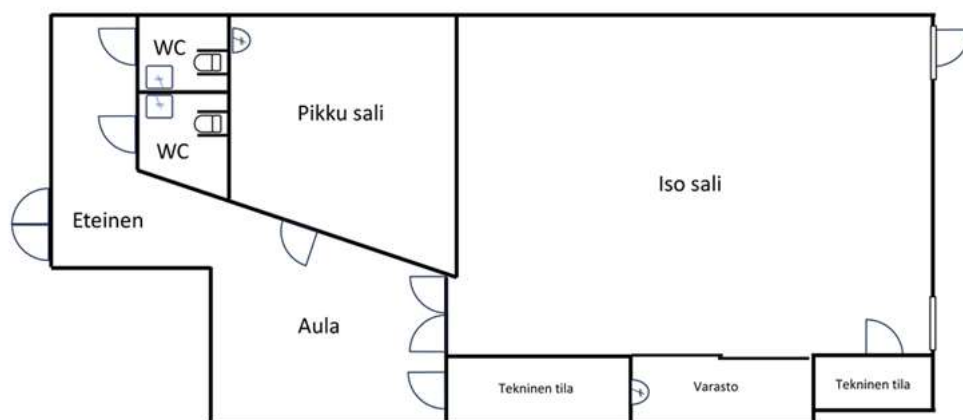
Uusi tila on kooltaan alle puolet entisestä Majasta. Esimerkiksi kun Malminkartanossa Majalla oli kaksi aistihuonetta, uusissa tiloissa aistihuoneita on yksi, jota käytetään myös kerhotoiminnan tilana. Tilarajoituksen vuoksi aisti- ja muita välineitä ei ole mahdollista pitää esillä jatkuvasti, vaan niitä on vaihdettava tilanteen mukaan. Majan aistihuoneiden välineistöä sopeutettiin uuteen tilaan, mutta kaikkia toimintoja ei saatu vielä käyttöön vuoden 2023 aikana. Majan tilan ja multisensorisuuden kehittäminen jatkuu.

Perheet ottivat uuden tilan vastaan hyvin. Sijainti lähellä Uutta Lastensairaala mahdollisti perheiden vierailuja lapsen sairaalajakson aikana. Moni perhe kertoi pitävänsä uutta sijaintia aikaisempaa keskeisempänä, mutta toki joillekin entisille kävijöille matka Majalle piteni. Palautetta: ”Täällä on kaunista, tosi kivasti olette laittaneet. Viihtyisät tilat.” ”Tuntui kuin erityinen lapsi olisi vihdoinkin löytänyt paikan, jossa voi olla oma itsensä, rauhoittua. Oli tosi mukavaa ja tulemme mielellämme uudestaan.” ”Kiitos mulla oli tosi kivaa. Sanon mun vanhemmille että tullaan käymään täällä yhdessä.” – Kouluryhmässä Majalla vieraillut erityislapsi

POHJAKARTTA

Jaatisen Maja Helsingin Laaksossa on vammaisperheiden yhteinen olohuone ja kohtaamispaikka.

JAATISEN MAJA - VAMMAISPERHEIDEN YHTEINEN OLOHUONE JA KOHTAAMISPAIKKA

- Esteetön ja multisensorinen Maja tarjoaa toimintamahdollisuuksia vammaisille lapsille, nuorille ja koko perheelle.
- Avoin matalan kynnyksen leikkitoiminta maanantaista torstaihin klo 10-16. Majalle voi vapaasti tulla leikkimään ja oleskelemaan aina kun kalenterissa ei ole muita varauksia.
- Majalla järjestetään paljon kerhoja, vertaistapaamisia, koulutuksia ja juhlia.
- Perheet ja muut toimijat kuten päiväkotiryhmät, koululuokat ja järjestöt ovat tervetulleita järjestämään Majalla haluamaansa ohjelmaa.
- Jaatisen jäsenet voivat varata tiloja omaan käyttöönsä tilaisuuksiin, jotka ovat tarkoitettu vammaisille lapsille tai koskevat vammaisen lapsen asiaa. Esimerkiksi vertaistapaamisiin tai lapsen syntymäpäiväjuhlia varten. Ammattilaiset voivat vuokrata tiloja esimerkiksi kokouksia tai koulutuksia varten. Avainkoodin lunastamalla Majalle pääsee omatoimisesti.

- Majalle on koottu perheiden iloksi ja hyödyksi kirjallisuutta, erilaisia leluja, toiminta-, harrastus-, kuntoutus- ja aistivälineitä. Henkilökunta opastaa niiden käyttämiseen.
- Vuokraamoista välineitä voi myös vuokrata kotiin, päiväkotiin, kouluihin tai tapahtumiin.
- Pelivuokraamosta löytyy soveltavia pelejä, kuvitettuja loruja ja erilaisia kuntoutuksen välineitä.
- Tukiliiton Malike-toiminnan kanssa yhteistyössä toimiva toimintavälinevuokraamo tarjoaa esimerkiksi erityispolkupyöriä, maastopyörätuoleja tai luistelutukia ja laskettelukelkkoja.

*Vuokraamme toimintavälineitä yhteistyössä
Maliken kanssa.*

MULTISENSORINEN MAJA

Interaktiivinen Taikalattia on lasten suosikki

- Pieni sali on varustettu SHX-järjestelmällä, johon kuuluu muun muassa vibroakustinen säkkituoli.
- Tietokoneohjattujen toimintojen avulla voidaan tilaan luoda erilaisia maailmoja kuvien, valojen ja äänen avulla sekä tuottaa niihin liittyviä tuntoaistimuksia.
- Lapsi itse on aktiivinen toimija ja voi valita tilaan esimerkiksi haluamansa ympäristön, värin, lämpötilan tai tunnelman.
- Aistitila luo mahdollisuuden virikkeelliseen toimintaan ja aistikokemuksiin toimintarajoitteista riippumatta.

- Multisensorisen ympäristön on todettu parantavan motorista ja kognitiivista suoriutumista. Useaa aistia stimuloiva ympäristö aktivoi tutkimaan ja osallistumaan. Aistielämykset tarjoavat virikkeitä aisteille ja sopivat perheen yhteiseen rentoutumiseen, vireystilan säätelyyn ja mm. valintojen harjoitteluun lapsen kanssa.
- Uudella Majalla kehitetään multisensorisuutta koko tilassa. Suuren salin sisustuksessa löytyy multisensorisia elementtejä.

Jaatischen Majan aistihuone luo mahdollisuuden aistikokemuksiin toimintarajoitteista riippumatta.

TOIMINTAA SEKÄ TAPAHTUMIA MEILLÄ JA MUUALLA

Tapahtumia ja kerhoja järjestettiin sekä verkossa että keväällä Malminkartanon Majalla ja syksyllä uudella Majalla Laaksossa. Muuton ja uuteen tilaan asettumisen vuoksi toiminta oli tauolla toukokuusta elokuun alkuun. Loppukevään hiljaisemman kauden jälkeen syksyllä 2023 Jaatisten suuret tapahtumat kiinnostivat vammaisperheitä, kun toimitilojen uuteen sijaintiin oli totuttu.

Syksyn suuria juhlia olivat Halloween ja koko perheen joulujuhlat. Juhlat täyttivät Jaatisten Majan ilolla ja vertaistuellla. Yhteensä osallistumisia Majan avoimeen toimintaan, tapahtumiin, kerhoihin ja ryhmiin oli vuoden aikana noin 5000, etätilaisuuksiin noin 500.

”Tätä kautta on myös saatu kokemus, että erityislapsen kanssa VOI OSALLISTUA.”

”Elämämme olisi ollut paljon köyhempää ilman Jaatista. Jaatisten kautta olen mm. löytänyt vertaiset elämäni.”

MAJAN AVOIN TOIMINTA JA TOIMINTAVÄLINEVUOKRAAMOT

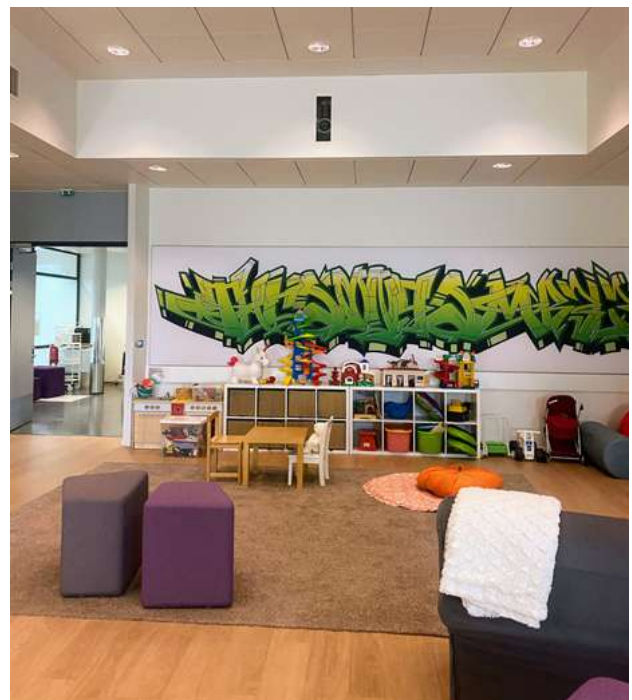
Maja oli avoinna matalan kynnyksen leikkitoiminnalle säännöllisesti maanantaista torstaihin klo 10-16 ja iltaisin esimerkiksi Leiki itse-iltujen merkeissä, jolloin henkilökunta oli paikalla ja perheiden käytettävissä.

Perheiden oli mahdollista tulla Majalle myös muuna aikana avainkorttia käyttämällä, kun Majan tilat olivat vapaana. Perheet ja yhteistyökumppanit järjestivät Majalla 34 yksityistilaisuutta vammaisperheille, esimerkiksi vertaistapaamisia ja vammaisen lapsen syntymäpäiväjuhlia.

Majalla vieraili vuoden aikana 30 koulu- ja päiväkotiryhmää, jotka tutustuivat ja hyödynsivät Majan toimintavälinevalikoimaa.

Toimintavälinevuokraamoista välineitä oli mahdollista vuokrata kotiin ja esimerkiksi kouluun tai päiväkotiin, ja niitä oli mahdollista kokeilla ja käyttää myös Majan tiloissa.

Majan tiloja

SÄÄNNÖLLISET TAPAHTUMAT JA RYHMÄT

Leiki itse -illat

Leiki itse -iltoja järjestettiin Majalla pääsääntöisesti kerran kuussa. Leiki itse -illat ovat matalan kynnyksen vertaistoimintaa. Maja tarjoaa silloin monipuoliset leikkivilansa vammaisperheiden käyttöön. Lapsille on tarjolla leikin ja vertaisten seuran lisäksi iltapalaa. Koko perhe on tervetullut mukaan leikkimään.

Down-vauvat ja taaperot

Pikku-Downit tapasivat toisiaan Majalla vapaamuotoisen yhdessäolon ja seurustelun merkeissä kerran kuussa.

Sujuvampi kotiarki -työpajat

Keväällä 2023 Jaatisen Majalla järjestettiin kuuden kerran sarja rentoja työpajoja, joissa ammattijärjestäjä, itsekin erityislapsen vanhempi, tarjosi tukea ja apua erityislapsiperheiden kodin arjen hallintaan. Huomioon otettiin myös esimerkiksi esteettömyys, aistikuormitus sekä ajankäyttö.

Leiki itse -illoissa saa temmeltää vapaasti vertaisten kanssa.

Venäjänkielisten erityislapsiperheiden tapaamiset

Majalla järjestettiin venäjänkielisten erityislapsiperheiden matalan kynnyksen leikki- ja vertaistapaamisia noin kahden viikon välein. Nämä toteutettiin yhteistyössä SVK liitto ry:n kanssa.

Hetki-ryhmä

Haastavasti käyttäytyvien kehitysvammaisten ja autismikirjon lasten vanhemmille tarkoitettu Hetki-ryhmä toteutettiin verkossa Vammaisperheyhdistys Jaatisen, Kehitysvammaisten Tukiliiton ja Tampereen yliopiston yhteistyönä. Hetki-ohjelman teemoja ovat haastava käyttäytyminen, tunnetaidot, vuorovaikutus, rajojen asettaminen, jaksaminen, itsemyötätunto ja hyvinvointi. Ohjelma sisältää luentoja ja keskustelua Hetki-teemoista. Keväällä 2023 ryhmä kokoontui 8 kertaa, ja osallistujia oli mukana ympäri Suomea 10-20 jokaisella kerralla.

Uusia säveliä etsimässä

Luovan toiminnan musiikkiryhmä omaishoitoperheille kokoontui Jaatisen Majalla 10 kertaa keväällä 2023. Työpajoja ohjasi moniammatillinen tiimi, joka koostui musiikkipedagogi-, sosionomi-, ja toimintaterapiaopiskelijoista sekä alan ammattilaisista.

Uusia säveliä etsimässä -hanke sai sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta. Hankkeen päätoteuttajana toimi Metropolia Ammattikorkeakoulu. Hanke päättyi syksyllä 2023.

HARRASTUSRYHMÄT

Musiikki- ja bändiryhmät

Jaatisen Majalla kokoontui maanantaisin keväällä kolme ja syksyllä kaksi musiikki- ja bändiryhmää. Bändikerhoissa harjoiteltiin yhdessä musisointia ohjaajien ja avustajien kanssa korvakuulolta, kuvionuoteista tai perinteisten nuottien avulla. Musikantit-ryhmässä harjoiteltiin rennossa ja rohkaisevassa ilmapiirissä laulamista, rytmikkaa, soittamista, kuuntelemista ja itsensä ilmaisua. Ryhmiä ohjasivat musiikkiterapeutit. Bändiryhmiin oli mahdollista osallistua myös etänä.

Taaperomuskari

Vauva- ja taaperoiikäiset erityislapset musisoivat ja osallistuivat musiikkileikkeihin Taaperomuskarissa keskiviikkoisin aamupäivällä. Taaperomuskaria ohjasi erityismusiikinopettaja.

Iltamuskari alle kouluikäisille

Alle kouluikäisten lasten muskari kokoontui Jaatisen Majalla keskiviikkoiltoisin. Muskarin vetäjänä toimi erityismusiikinopettaja.

Uintiryhmät

Pikku-Miinat -uintiryhmät nauttivat veden nesteestä lauantaiaamupäivisin. Pikku-Miinoihin osallistui yli 30 vaikeavammaista lasta. Uintiin voi osallistua koko perhe. Uintiryhmiä ohjasivat uimaohjaaja-fysioterapeutit. Pikku-Miinat uivat keväällä Ruskeasuon koulun lämpimässä altaassa, syksyllä ryhmän toiminta siirtyi Synapsia-taloon Validia-kuntoutuksen allastiloihin.

Pikku-Miinat uivat nyt siis samassa rakennuksessa, jossa Maja sijaitsee. Lahjoitusten myötä ryhmä sai käyttöönsä kaksi suihkutuolia, lisäksi ryhmä on käyttänyt Majan potta-/suihkutuoleja.

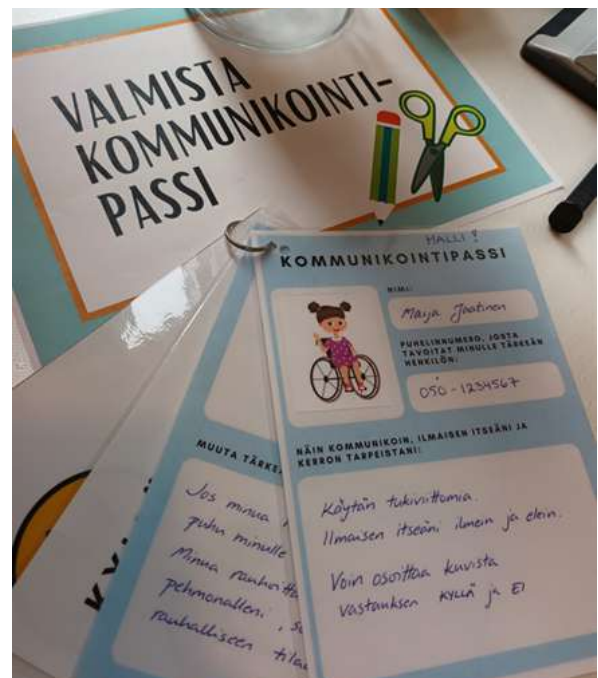
Kommunikaatiokerho Puhekupla

Kommunikaatiokerho Puhekupla on tarkoitettu kouluikäisille lapsille ja nuorille, joilla on käytössään kommunikoinnin apuväline, kuten kuvakansio, tabletti tai katseohjattava tietokone. Kerhossa tuettiin kommunikointitaitoja ja osallisuutta. Kerho toimi kevätkauden 2023. Kerhoa ohjasivat AAC-ohjaaja, puhevammaisten ja viittomakielen tulkki sekä puheterapeuttiopiskelija. Syksylle kerhoa ei voitu järjestää ohjaajapuutteen vuoksi.

Etätahtumat

Etätahtumia järjestettiin myös vuonna 2023. Etätahtumat tukivat valtakunnallista ja kansainvälistäkin osallistumista toimintaan. AAC-keinot ja erilaiset sovellukset kommunikoinnin tukena tapahtuma järjestettiin etätoteutuksena, ja siihen osallistui henkilöitä koko Suomen pituudelta.

Samoin Hetki-ryhmä kokoontui etänä ja Laki-ilta järjestettiin etänä yhteistyössä Kehitysvammaisten Tukiliiton kanssa. Täyttä elämää -hankkeen tilaisuudet toteutettiin myös verkossa.

TAPAHTUMIA

4.2. Toimintavälinetapahtuma Talvirieha Majalla yhteistyössä Malike-toiminnan kanssa

21.2. Kysy uudesta vammaispalvelulaista asiantuntijalta (etätapahtuma)

14.3. Majan kirpputori

21.3. 213-tapahtuma kansainvälisenä Down-syndrooman päivänä yhteistyössä Downiaiset ry:n kanssa

24.3. Kehitysvamma ja käyttäytymisen haasteet -seminaari yhteistyössä Suomen Angelman-yhdistyksen kanssa Majalla ja etänä

29.3. Jaatisen vaalitunti Majalla – paikalla eduskuntavaaliehdokkaita

28.4. Muuttoläksiäiset Malminkartanon Majalla

6.5. Autismiystävällinen elokuvanäytös Kino Tapiolassa yhteistyössä Autismiyhdistys PAUT ry:n kanssa

7.8. Uuden Majan avoimet ovet Nordenskiöldinkadulla

4.9. Majan hemmottelu- ja vertaisilta erityislasten vanhemmille

12.9. "Kerrankin joku kysyy, miten minä voin" - Vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhempien hyvinvointikyselyn tuloksia. Täyttä elämää -hankkeen kyselyn tulosten julkistamistilaisuus, asiantuntijaluentoja (etätapahtuma)

20.9. Laki-ilta: Vammaislainsäädäntö muutoksessa – näkökulmana erityisesti lasten ja perheiden palvelut yhteistyössä Kehitysvammaisten Tukiliiton kanssa (etätapahtuma)

3.10. Tuetun kommunikaation leikki-ilta, aiheena kommunikaatiopassi

5.10. AAC-keinot & erilaiset sovellukset kommunikoinnin tukena, asiantuntijaluentoja (etätapahtuma)

8.10. Jaatisen Majan tupaantuliaiset ja teatteriesitys

28.10. Perheiden Halloween yhteistyössä Validian, Tatu ry:n ja Akson ry:n kanssa

1.11. Myanmarilaisen Eden Center for Disabled Children (ECDC) -järjestön edustajat Majalla perehtymässä Hyvän elämän palapeli-työkaluun. ECDC kehittää parhaillaan omassa työssään vammaisten lasten vanhempien tukemista ja vanhempien kanssa lapsen parhaaksi tehtävää yhteistyötä Myanmarissa.

18.11. Autismiystävällinen elokuvanäytös Kino Tapiolassa yhteistyössä Ensisijaisesti tyttö-hankkeen kanssa

24.11. Tyttöjen ilta Majalla yhteistyössä Ensisijaisesti tyttö-hankkeen kanssa

25.11. Majan joulukorttipaja

8.12. Majan joulujuhla

9.12. Jaatisen perheinti vammaisten lasten perheille Synapsia-talon lämpimässä altaassa

11.12. "Toivon, että lastani kuunneltaisiin enemmän" - Vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhempien kokemuksia lapsensa lapsen oikeuksien ja hyvinvoinnin toteutumisesta. Täyttä elämää -hankkeen kyselyn tulosten julkistamistilaisuus, asiantuntijaluentoja (etätapahtuma)

JAATISEN Vaalitunti
ke 29.3.2023
klo 17-18

Miten voidaan edistää vammaisten lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa osallistumista?

Tule mukaan kuuntelemaan, keskustelemaan ja tapaamaan eduskuntavaaliehdokkaita.

 Majja Karhunen (Vas.)	 Nina Strandén (PS)	 Noora Koponen (Virk.)	 Terhi Enjala (Kok.)
 Soile Eriksson (SDP)	 Sami Helle (Kesk.)	 Elina Sagne-Ollikainen (RKP)	 Sari Kumin (KD)

Jaatisen Maja
Vellikkoloponku 1, Helsinki

Malminkartanon Majan läksiäiset

Huhtikuussa vietettiin vanhalla Majalla muuttoläksiäisiä vapputunnelmissa munkkien ja siman kera.

Ovet olivat avoinna koko päivän ja perheet saivat nauttia Vellikellonpolun Majasta vielä kerran sekä kertoa muistojaan. Samalla paljastettiin myös uuden Majan sijainti. Kävijöitä oli noin 80.

Uuden Majan tupaantuliaiset

Uudella Majalla vietettiin tupareita lokakuussa iloisissa tunnelmissa. Innokkaita tulijoita oli todella paljon ja tapahtuma olikin jaettu kahteen aikaikkunaan, jotta saimme mahdollisimman paljon osallistujia mukaan (n. 80 henkilöä).

Päivän kruunasi tanssiteatteri Mamia Companyn ihan lastenesitys ”Kisu Pikkulainen vaarojen varjoissa.”.

Halloweenjuhlat

Syksyn suurin tapahtumapanostus oli halloweenjuhlat, jotka järjestettiin erityislapsiperheille yhteistyössä Validia Oy:n, Akson ry:n sekä TATU ry:n kanssa. Lisäksi tapahtumassa oli useita vapaaehtoisia, muun muassa fysioterapeuttiopiskelijoita.

Tapahtumapaikkana toimivat Jaatisen Maja sekä Validia kuntoutuksen suuri liikuntasali. Osallistujia oli maksimikapasiteetti, eli noin 120. Tapahtuma sisälsi erilaisia toimintapisteitä, aistikokemuksia, halloweenkammotuksia sekä runsaasti syötävää ja juotavaa.

Saamamme palaute tapahtumasta oli todella positiivista.

Halloweenkoristeita

Joulujuhlista kaikki halukkaat pääsivät kuvaan joulupukin kanssa.

Kisu Pikkulainen vaarojen varjoissa -esitys Majan tupareissa.

TÄYTTÄ ELÄMÄÄ -HANKE

Täyttä elämää -hankkeessa (2021-2023) vammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat lapset, vanhemmat ja ammattilaiset kehittivät kuulumisen työkaluja, joiden avulla vammaisen lapsi tai nuori, hänen vanhempansa ja sisaruksensa voivat tutkia omaa elämäntilannettaan ja hyvinvointiaan. Työkalua on tarkoitus hyödyntää palveluita suunniteltaessa puheeksioton välineenä, jolloin työkalu vahvistaa vammaisen lapsen ja perheen omaa ääntä tuomalla näkyväksi heidän hyvinvointinsa tilanteen. Toistamalla mittauksen perhe ja työntekijä voivat myös yhdessä seurata hyvinvoinnin muutoksia ja arvioida palveluiden vaikutuksia.

Työkalujen kysymysten pohjalta toteutettiin kaksi valtakunnallista kyselyä vuoden 2022 lopulla. Kyselytulokset valmistuivat ja julkistettiin vuonna 2023. Vammaisen/erityistä tukea tarvitsevan lapsen vanhemman hyvinvointia koskevaan kyselyyn saatiin 702 vastausta ja vammaisen/erityistä tukea tarvitsevan lapsen hyvinvointia ja lapsen oikeuksien toteutumista koskevaan kyselyyn vanhemmille vastauksia saatiin 234.

Saadun palautteen mukaan työkalun kysymykset onnistuvat tehtävässään ja käsittelevät vammaiselle lapselle, nuorelle ja hänen perheelleen tärkeitä hyvinvoinnin ja osallisuuden asioita. Kyselytulokset antavat runsaasti tietoa vammaisten lasten, nuorten ja vanhempien hyvinvoinnin tilasta tämän päivän Suomessa.

Tuloksiin voit tutustua Jaatistietopankissa osoitteessa: www.jaatistietopankki.fi/minua-kuullaan-reppu/hyvinvoinnintyokalut/

Kuulemisen työkalut viimeisteltiin valmiiksi vuonna 2023 yhdessä vanhempien, lasten ja ammattilaisten kanssa. Työkalujen kehittämisessä hyödynnettiin työkaluja testaavissa kyselyissä saatua tietoa. Lisäksi toteutettiin 10 yksilöhaastattelua ja kolme yhteiskehittämisen työpajaa. Hankkeen tuotoksia esiteltiin ja käsiteltiin kahdeksassa tilaisuudessa. Vuoden aikana hankkeen tilaisuuksiin osallistui yhteensä 102 vammaista lasta ja heidän perheenjäsentään ja 155 ammattihenkilöä, järjestötoimijaa tai päättäjää.

Kuulumisen työkaluja on yhteensä viisi.

- Kuulumisen työkalu 1. on tarkoitettu vammaisperheen lapsille ja nuorille, ja siitä on kolme ikäversiota (alle kouluikäiselle, alakoululaiselle ja nuorelle). Työkalua voivat käyttää niin vammaiset tai erityistä tukea tarvitsevat lapset kuin heidän sisaruksensakin.
- Kuulumisen työkalu 2:n avulla vanhempi voi arvioida vammaisen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsensa hyvinvointia ja oikeuksien toteutumista.
- Kuulumisen työkalu 3:n avulla vammaisen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen vanhempi arvioi omaa hyvinvointiaan.

Työkalut julkaistaan vuonna 2024 Jaatistietopankissa osoitteessa www.jaatistietopankki.fi/minua-kuullaan-reppu/hyvinvoinnintyokalut/

Hankkeen kanssa yhteistyössä toteutettu sosionomi AMK-opiskelija Anni Nevanperän opinnäytetyö "Kokemuksia liikuntavammaisten lasten yhdenvertaisuudesta vanhempien näkökulmasta" löytyy linkistä: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023083125174>

TIEDON JAKAMISTA JA AVOINTA KESKUSTELUA

WWW.JAATINEN.INFO

Kotisivuiltamme www.jaatinen.info löytyy ajankohdainen tieto tapahtumistamme ja kerhoistamme sekä esimerkiksi Majan varauskalenteri, josta voi käydä katsomassa milloin Majaa voi varata omaan käyttöön.

WWW.JAATISTIETOPANKKI.FI

Sivuille www.jaatistietopankki.fi on koottu runsaasti hyödyllistä tietoa vammaisiin lapsiin ja nuoriin liittyen. Toivomme, että Jaatistietopankki osallistaa käyttäjiään jakamaan tietoa, vinkkejä ja linkkejä kaikkia vammaisten lasten ja nuorten perheitä koskevista asioista.

FACEBOOKIN RYHMÄT

Facebookissa Jaatisen omalla tiedotussivustolla [jaatinenry](https://www.facebook.com/jaatinenry) jaetaan tietoa Jaatisen toiminnasta sekä ajankohtaista tietoa vammaisuuteen liittyvistä uutisista ja aiheista. Jaatinenry:llä oli 2966 seuraajaa vuoden 2023 lopussa (2 879 vuoden 2021 lopussa).

Facebookissa toimii myös ryhmä ”Jaatisvanhemmat”, joka on suljettu keskusteluryhmä vammaisten lasten vanhemmille. Ryhmässä oli 497 jäsentä joulukuussa 2023 (490 vuoden 2022 lopussa).

Facebook-ryhmässä ”Yhteisesti vammaisten ihmisten asioista” jatkettiin kaikille avointa keskustelua. Ryhmässä oli 3239 jäsentä vuoden 2023 lopussa (2989 vuoden 2022 lopussa).

Jaatisen perustamassa ryhmässä ”Vaaliehdokkaat vammaisen ihmisen asiassa” keskusteltiin alkuvuodesta 2023 eduskuntavaaleihin liittyvistä teemoista ja vaaliehdokkaat esittäytyivät. Loppuvuodesta 2023 ryhmässä heräsi keskustelua presidenttiehdokkaista. Joulukuussa 2023 ryhmässä oli 606 jäsentä (452 vuoden 2022 lopussa).

INSTAGRAM JA X

Instagramista ja X-palvelusta Jaatinen löytyy nimellä [@jaatinenry](https://www.instagram.com/jaatinenry). Instagramissa Jaatisella oli 1337 seuraajaa joulukuun 2023 lopussa (1175 vuoden 2022 lopussa).

VAIKUTTAMISTOIMINTAA

Jaatinen tekee vaikuttamistyötä vammaisperheiden osallisuuden edistämiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi. Keskitymme vaikuttamistyössä niihin asioihin, jotka ajankohtaisesti nousevat esiin vammaisten lasten ja nuorten perheiltä. Jos mahdollista, pyrimme löytämään konkreettisen tavan vaikuttaa epäkohtaan.

Tiedon välittäminen ja kannustaminen avoimen keskusteluun ovat yhteydessä vaikuttamistyöhön ja sen tärkeä osa. Yhteistyö on tärkeää myös vaikuttamistyössä ja siksi Jaatinen pyrkii vaikuttamaan päätöksentekoon ja yleiseen mielipiteeseen muiden toimijoiden kanssa. Jaatisten edustajia on mukana myös erilaisissa työryhmissä.

HYVÄ KÄYTÄNTÖ -KONSESSUOSITUS ENSITIEDON ANTAMISEEN

Ensitiedolla tarkoitetaan tietoa, joka annetaan perheelle, kun perheenjäsenet kohtaavat lapsen tai sikiön sairauden tai vammaisuuden. Ensitietoa on myös se, kun sairaudesta tai vammasta kerrotaan lapselle tai nuorelle itselleen.

Ensitiedon antamisen hetki on hyvin merkityksellinen: Ensitieto ja sen laatu vaikuttavat lapsen ja koko perheen loppuelämään.

Lue lisää ensitiedosta Jaatistietopankissa:
www.jaatistietopankki.fi/vaihtuvat-elamantilanteet/ensitieto/

Ensitiedon laadun parantamiseksi tehdyn pitkäaikaisen vaikuttamistyön tavoite saavutettiin 26.10.2023, kun ensitiedon antamisen Lapsistrategian osana laadittu Hyvä käytäntö -konsensusuusitus julkaistiin. Suosituksen laati Suomalainen Lääkäriseura Duodecim ja Jaatinen osallistui konsensuspaneeliin.

Suositus löytyy Terveysportissa linkistä:
www.terveysportti.fi/apps/dtk/ltk/article/hsu00026

Jaatinen on vuodesta 2012 koordinoanut Ensitietoverkoston, johon kuuluu noin parikymmentä viranomais- ja järjestötahoa.

Ensitietoverkoston tavoite on alusta saakka ollut saada kansallinen suositus ensitiedon antamisesta Suomeen, ja tämä tavoite on nyt osin saavutettu.

Verkoston työ ensitiedon laadun parantamiseksi jatkuu, sillä nyt kun suositus on olemassa, on tärkeää, että se myös otetaan laajasti käyttöön. Suositus on laadittu koskemaan ensitietoa, joka annetaan sikiö- tai imeväisaikana, mutta suosituksen periaatteita voidaan soveltaa myös kohderyhmää vanhempiin lapsiin liittyvissä tilanteissa.

Lisäksi on tärkeää, että jatkossa laaditaan suositus koskemaan niitä tilanteita, joissa sairaudesta tai vammasta kerrotaan lapselle tai nuorelle itselleen.

Lue lisää Ensitietoverkoston toiminnasta:
www.jaatinen.info/tieto-tuki-vaikuttaminen/vaikuttamistyo/ensitieto/

PALVELUSUUNNITTELUN LAADUN PARANTAMINEN

Vammaisen ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja hänen koko perheensä mahdollisuudet hyvään elämään, hyvinvointiin ja ihmisoikeuksien toteutumiseen ovat poikkeuksellisen paljon riippuvaisia palvelujärjestelmän toimivuudesta, sillä he kuuluvat paljon palveluja tarvitsevien henkilöiden ryhmään.

Vammaisen lapsen, nuoren ja perheen hyvinvoinnin, osallisuuden ja oikeuksien toteutumiseksi on tärkeää, että palvelut suunnitellaan yhdessä perheen kanssa vastaamaan heidän yksilöllisiä tarpeitaan. Lisäksi on tärkeää, että perheet ovat mukana, kun palvelujärjestelmää kehitetään.

Täyttä elämää hankkeessa Jaatinen kehitti yhdessä perheiden, ammattilaisten ja kahden hyvinvointialuekumppanin kanssa Kuulumisen työkalut, joiden avulla vammaisen lapsi, nuori ja hänen perheenjäsenensä voi itse arvioida hyvinvointiaan ja oikeuksiensa toteutumista. Työkalua voi hyödyntää palvelusuunnittelussa ja palveluiden toimivuuden seurannassa. Hankkeen kyselyt tuottivat laajasti tietoa vammaisten lasten perheiden tilanteista tämän päivän Suomessa, ja tuloksia on laajasti levitetty hyvinvointialueiden tietoon.

Myös Minua kuullaan -hankkeessa (2018-2021) yhdessä hankekumppaneiden Kehitysvammaliiton ja Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön kanssa kehitetyt käytännön työkalut tarjoavat apua palvelusuunnitteluun. Täyttä elämää -hankkeen Kuulumisen työkalut tulevat täydentämään työkalujen valikoimaa.

Palvelusuunnitelman laatukriteerit -työkalu arvioi nimensä mukaisesti palvelusuunnitelman laatua. Kriteereistä julkaistiin uusi, selkeämpi versio yhteistyössä FDUV:n kanssa. FDUV on kääntänyt kriteerit ruotsin kielelle. Lue lisää: www.jaatistietopankki.fi/palvelusuunnitelman-laatukriteerit/

Hyvän elämän palapeli -työkirja palvelusuunnittelun tueksi kokoaa perheen ajatuksia omasta elämästään sekä avun ja tuen tarpeistaan ja auttaa valmistautumaan palvelusuunnitelman laadintaan. Palapeli soveltuu kaikille perheille, jotka tarvitsevat arjessaan erilaisia tukitoimia. (Suomi, selkosuomi, ruotsi, englanti, arabia, somalinkieli, venäjä) Lue lisää: www.jaatistietopankki.fi/minua-kuullaan-reppu/hyva-elama/hyvan-elaman-palapeli/

Hyvän elämän korttien avulla nuori voi pohtia itselleen tärkeitä asioita ja elämäänsä, tutustua itseensä. Korttien avulla nuori voi myös valmistautua palvelusuunnitelman laatimiseen. (Suomi, ruotsi, englanti, arabia, somalinkieli, venäjä) Lue lisää: www.jaatistietopankki.fi/minua-kuullaan-reppu/hyva-elama/hyvan-elaman-kortit-nuorille/

Kuulumisen työkalut vammaisen lapsen ja nuoren perheelle kehitettiin Täyttä elämää -hankkeessa (2021-2023) ja ne julkaistaan vuonna 2024.

Työkalun avulla vammaisen lapsi, nuori ja hänen perheenjäsenensä voi itse arvioida hyvinvointiaan ja oikeuksiensa toteutumista. Työkalua voi hyödyntää palvelusuunnittelussa ja palveluiden toimivuuden seurannassa.

LAUSUNTOJA JA KANNANOTTOJA

Vuonna 2023 Jaatinen laati kaksi lausuntoa liittyen vammaispalvelulain uudistamiseen. Lisäksi Jaatinen antoi lausuntonsa ensitietosuositukseen. Konsensuspaneeliin osallistunut Jaatisen edustaja ei osallistunut ensitietosuosituslausunnon laatimiseen

VERKOSTOT JA EDUSTUKSET

Yhteistyö vaikuttamisen verkostoissa on lisännyt tietoisuutta vammaisten ihmisten asioista ja vahvistanut erityisesti vammaisten lasten ja nuorten äänen esiin saamista.

Jaatinen on Vammaisfoorumin, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry:n ja omaishoidon verkoston jäsen.

Verkostot vuonna 2023:

- Ensitietoverkosto
- Vammaisfoorumin vaikuttajaverkosto, Lapset ja nuoret-, Oikeus elämään- ja Kuntoutustyöryhmät
- Suomen Omaishoidon verkosto
- Palvelupolkumalli-verkosto
- Leikkipäivä-verkosto

Vuonna 2023 Jaatisella oli edustaja seuraavissa työryhmissä:

- Kirkkohallituksen saavutettavuuden ja vammaisuuden neuvottelukunnassa kaudella 2020–2024 on mukana varapuheenjohtaja Kristiina Kartano.
- Suomalaisen lääkäriseura Duodecimin ensitietoa koskevan konsensusosuituksen suosituspaneeliin osallistui toiminnanjohtaja Miina Weckroth.
- Tukena-säätiön (aikaisemmin Kehitysvammaisten palvelusäätiö) Vammaiskorttityöryhmään osallistui toiminnanjohtaja Miina Weckroth.

YHDISTYS

JÄSENET

Yhdistykseen kuului vuonna 2023 357 jäsentä tai jäsenperhettä, joista 25 oli kannatusjäseniä sekä kunniajäseniä viisi. Jaatisten toimintaan ja tapahtumiin osallistuminen ei edellytä jäsenyyttä.

HALLINTO

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 28.4.2023 Majalla muuttoläksiäisten yhteydessä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat kuten vuoden 2022 toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus ja valittiin yhdistyksen hallitus.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Tuija Mikkola. Hallituksen jäseniksi valittiin Kristiina Kartano, Minna Sulanen, Mervi Kosunen, Hanna Viirret-Viljamaa ja Mimosa Blomqvist. Varajäseniksi valittiin Ritva Lehtovaara, Linda Leppänen ja Päivi Niinisaari. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kymmenen kertaa.

HENKILÖKUNTA

Vuonna 2023 yhdistyksen palveluksessa oli 7 työntekijää, pääosin osa-aikaisia (yhteensä 4,3 henkilötyövuotta). Toimintaa toteuttivat myös kerho-ohjaajat, jotka kaikki ovat oman alansa ammattilaisia sekä avustajat ja vapaaehtoiset.

Opiskelijoita Jaatisella oli työharjoittelussa vuoden aikana kolme henkilöä: kaksi erityisammattiopistojen opiskelijaa sekä yksi puhevammaisten tulkkiopiskelija. Lisäksi työelämään oli tutustumassa kaksi yläkoululaista TET-harjoittelijaa.

KIRJANPITÄJÄ JA TILINTARKASTAJA

Kirjanpitäjänä toimi Marja-Leena Kuusela/Leerma Oy. Tilintarkastajana toimi KHT Janne Immonen AuditPlan oy.

RAHOITUS JA TUKIJAT

Vuoden 2023 toiminta toteutui pääosin STEA:n tuella. Toimintaa tukivat lisäksi Helsingin kaupunki, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, British Women's Association Helsinki ja Kansan sivistysrahasto.

Tilasuunnittelua meille lahjoitti IKEA. Sujuvampi kotiarki -työpajoja lahjakortein tuki Clas Ohlson. Lisäksi saimme lelu- ja tavaralahjoituksia yksityishenkilöiltä, ja tärkeää tapahtumajärjestämistä vapaaehtoisilta.

VARAINHANKINTA

Varainhankintaa tehtiin jäsenmaksu- ja osallistumismaksuilla sekä rahankeräyksellä. Jäsenmaksu oli 25 euroa vuonna 2023, ja se kattoi koko perheen. Kannatusjäsenmaksu oli vapaavalintaisesti 25, 50 tai 100 euroa.

Poliisihallituksen Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry:lle myöntämä rahankeräyslupa RA/2022/497 on voimassa toistaiseksi koko maassa pois lukien Ahvenanmaa.

Kerätyt varat käytetään vammaisten lasten, nuorten ja perheiden vertaistuki- ja tiedotustoimintaan, vammaisperheiden monitoimikeskuksen toimintaan, kerhojen, leirien ja tapahtumien järjestämiseen, vaikuttamistyöhön sekä toiminta-, kuntoutus- ja harrastusvälineiden, erityislelujen ja kommunikaatiomateriaalin hankintaan. Yhdistys toimeenpanee keräyksen ja järjestää itse toiminnan, johon se kerää varoja.

JAATINEN KIITTÄÄ LÄMPIMÄSTI KAIKKIA YHTEISTYÖKUMPPANEITAAAN!

TUKEA TIETOA ILOA IDEOITA

Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry · p. 09 477 1002
sähköposti: akseli@jaatinen.info · www.jaatinen.info
Osoite: Nordenskiöldinkatu 18 A, 00250 Helsinki
Facebook, Instagram, X: jaatinenry
YouTube: Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry

Lahjoitustili: Nordea FI98 1378 3000 2097 89
Mobilepay: 43220

Poliisihallituksen Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry:lle myöntämä rahankeräyslupa RA/2022/497 on voimassa toistaiseksi koko maassa poislukien Ahvenanmaa. Kerätyt varat käytetään vammaisten lasten, nuorten ja perheiden vertaistuki- ja tiedotustoimintaan, vammaisperheiden monitoimikeskuk- sen toimintaan, kerhojen, leirien ja tapahtumien järjestämiseen, vaikuttamistyöhön sekä toiminta-, kuntoutus- ja harrastusvälineiden, erityislelujen ja kommunikaatiomateriaalin hankintaan. Yhdistys toimeenpanee keräyksen ja järjestää itse toiminnan, johon se kerää varoja.